
**ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP, CHUẨN BỊ BÀI
MÔN NGỮ VĂN 10**

***Dành cho HS tự ôn tập, chuẩn bị bài trong thời gian nghỉ học ngắn giữa sự
lây nhiễm của dịch Corona (từ ngày 23/3/2020)***

STT	TÊN BÀI	NỘI DUNG	GHI CHÚ
1	<i>Phú sông Bạch Đằng</i>	- Cảm nhận được nội dung yêu nước và tư tưởng nhân văn của bài Phú sông Bạch Đằng qua hoài niệm về quá khứ và lòng tự hào về truyền thống dân tộc của tác giả.- Nắm được đặc điểm cơ bản của thể phú, đặc biệt là những nét đặc sắc của bài Phú SBD.- Hình tượng nhân vật “khách”, lời ca của khách.- Hình tượng nhân vật các bô lão, lời ca của các bô lão.	HS xem tập ghi chép, học bài để chuẩn bị kiểm tra
2	<i>Đại cáo bình Ngô (tác giả - tác phẩm)</i>	- Hiểu rõ cuộc đời, con người và sự nghiệp sáng tác của Nguyễn Trãi - anh hùng dân tộc, một nhân vật toàn tài hiếm có, danh nhân văn hóa thế giới.- Cảm nhận được lòng yêu nước và tinh thần tự hào dân tộc thể hiện tập trung ở tư tưởng nhân nghĩa xuyên suốt bài cáo. Thấy rõ đây là yếu tố quyết định làm nên thắng lợi trong chiến tranh chống xâm lược.- Nhận thức được vẻ đẹp của áng “<i>thiên cổ hùng văn</i>” với sự kết hợp hài hòa của sức mạnh lí lẽ và giá trị biểu cảm của hình tượng nghệ thuật.- Bản anh hùng ca tổng kết cuộc kháng chiến chống quân Minh xâm lược gian khổ mà hào hùng của quân dân Đại Việt.- Bản Tuyên ngôn Độc lập sáng chói tư tưởng nhân nghĩa, yêu nước và khát vọng hòa bình.- Nghệ thuật mang đậm tính chất sử thi, lí lẽ chặt chẽ, đanh thép, chứng cứ giàu sức thuyết phục.	HS xem tập ghi chép, học bài để chuẩn bị kiểm tra
3	<i>Tính chuẩn xác, hấp dẫn của văn bản thuyết minh</i>	- Hiểu thế nào là tính chuẩn xác, hấp dẫn của văn bản thuyết minh;- Một số biện pháp đảm bảo sự chuẩn xác, hấp dẫn của văn bản thuyết minh.- Nhận diện về các biểu hiện của tính chuẩn xác, hấp dẫn của văn bản thuyết minh qua các ví dụ cụ thể.- Bước đầu biết viết văn bản thuyết minh có tính chuẩn xác, hấp dẫn.	HS xem tập ghi chép, vận dụng thực hành
4	<i>Hiền tài là nguyên khí của quốc gia</i>	- Thấy được quan niệm đúng đắn về vai trò của người hiền tài đối với vận mệnh đất nước và ý nghĩa của việc khắc bia biểu dương họ.- “<i>Hiền tài là nguyên khí của quốc gia</i>”, mối quan hệ giữa hiền tài và vận mệnh nước nhà.- Ý nghĩa của việc khắc bia tiến sĩ- Hiểu được cách viết văn chính luận sắc sảo, lập luận, kết cấu chặt chẽ, thuyết phục người đọc, người nghe.	HS xem tập ghi chép, học bài để chuẩn bị kiểm tra

5	Khái quát lịch sử tiếng Việt	- Khái niệm về nguồn gốc ngôn ngữ, về quan hệ họ hàng, dòng, nhánh ngôn ngữ nói chung và tiếng Việt nói riêng: họ ngôn ngữ Nam Á, dòng Môn-Khmer, nhánh Việt Mường. Một số biểu hiện về quan hệ gần gũi giữa tiếng Việt với tiếng Mường và những ngôn ngữ khác cùng họ, dòng, nhánh - Những điểm chủ yếu trong tiến trình phát triển lịch sử của tiếng Việt qua các thời kì: dựng nước, Bắc thuộc và chống Bắc thuộc, độc lập tự chủ, Pháp thuộc và sau Cách mạng tháng Tám 1945 - Chữ viết của tiếng Việt: chữ Nôm và chữ quốc ngữ (những nét chính trong lịch sử hình thành, nguyên tắc cấu tạo, ưu điểm cơ bản của chữ quốc ngữ)	HS xem tập ghi chép, vận dụng thực hành
6	Phương pháp thuyết minh	- Tầm quan trọng của phương pháp thuyết minh trong văn bản thuyết minh - Các phương pháp được sử dụng trong văn bản thuyết minh - Các yêu cầu và nguyên tắc lựa chọn, vận dụng và phối hợp các PP thuyết minh	HS xem tập ghi chép, vận dụng thực hành
7	Chuyện chức phán sự đền Tản Viên	- Một số đặc trưng cơ bản của thể loại truyền kì - Vẻ đẹp của nhân vật Ngô Tử Văn – đại diện cho người trí thức nước Việt dũng cảm, kiên cường, yêu chính nghĩa, trọng công lí và có tinh thần dân tộc mạnh mẽ - Niềm tin chính nghĩa luôn thắng gian tà và lời nhắn nhủ: phải đấu tranh đến cùng để tiêu diệt cái xấu, cái ác - Cốt truyện giàu kịch tính; kết cấu chặt chẽ, logic; cách dẫn truyện khéo léo, kể chuyện linh hoạt, miêu tả sinh động, hấp dẫn	HS xem tập ghi chép, học bài để chuẩn bị kiểm tra, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
8	Những yêu cầu về sử dụng Tiếng Việt	- Nắm được những yêu cầu về sử dụng tiếng Việt ở các phương diện ngữ âm, chữ viết, dùng từ, đặt câu, cấu tạo văn bản, phong cách ngôn ngữ. - Vận dụng được những yêu cầu trên vào việc sử dụng tiếng Việt, vào việc phân tích và sửa chữa lỗi về tiếng Việt. - Sử dụng tiếng Việt theo đúng các chuẩn mực ngôn ngữ. - Sử dụng sáng tạo, linh hoạt theo các phương thức chuyển đổi, theo các phép tu từ. - Phát hiện, phân tích và sửa lỗi về phát âm, về chữ viết, dùng từ, đặt câu, cấu tạo văn bản, phong cách ngôn ngữ.	HS xem tập ghi chép, vận dụng thực hành, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
9	Hội trống Cổ Thành	- Hiểu được tính cương trực, biểu tượng lòng trung nghĩa của Trương Phi và tình cảm keo sơn gắn bó của những người anh em kết nghĩa. - Cảm nhận được không khí chiến trận qua đoạn trích - Thấy rõ nghệ thuật kể chuyện giàu kịch tính thông qua cử chỉ, thái độ, ngôn ngữ của từng nhân vật và chi tiết chọn lọc.	HS xem tập ghi chép, học bài, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
10	Tình cảnh lẻ loi của người chinh phụ	- Cảm nhận được tâm trạng cô đơn, sầu muộn của người chinh phụ trong tình cảnh lẻ loi khi chồng đi chinh chiến; thấy được tiếng nói tố cáo chiến tranh phong kiến và đề cao hạnh phúc lứa đôi. - Thấy được sự hài hòa, tinh tế trong nghệ thuật miêu tả nội tâm nhân vật. - Đọc – hiểu, tiếp cận thể loại ngâm khúc	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2

11	Tóm tắt văn bản thuyết minh	- Hiểu mục đích, yêu cầu của việc tóm tắt văn bản thuyết minh. - Biết cách tóm tắt văn bản thuyết minh có nội dung đơn giản. - Trình bày văn bản tóm tắt trước tập thể.	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
12	Lập dàn ý bài văn nghị luận	- Tác dụng, yêu cầu của việc lập dàn ý khi viết bài văn nghị luận. - Các bước lập dàn ý bài văn nghị luận. - Vận dụng những kiến thức đã học về văn nghị luận để lập dàn ý cho một đề văn nghị luận. - Thực hành lập dàn ý cho một số đề văn nghị luận theo gợi ý SGK.	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
13	Tác giả: Nguyễn Du	- Những yếu tố về thời đại, gia đình và cuộc đời làm nên thiên tài Nguyễn Du cùng sự nghiệp văn học vĩ đại của ông. - Những nội dung và nghệ thuật chủ yếu của “<i>Truyện Kiều</i>”. - Biết trân trọng và tự hào về một Danh nhân văn hóa và một di sản văn học vô giá của dân tộc	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
14	Trao duyên	- Bi kịch tình yêu, thân phận bất hạnh và sự hi sinh quên mình của Kiều vì hạnh phúc của người thân qua lời “<i>trao duyên</i>” đầy đau khổ. - Nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật, sử dụng thành công lời độc thoại nội tâm.	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
15	Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật	- Khái niệm ngôn ngữ nghệ thuật. - Phong cách ngôn ngữ nghệ thuật có ba đặc trưng cơ bản. - Nhận diện, cảm thụ và phân tích ngôn ngữ nghệ thuật: các biện pháp nghệ thuật và hiệu quả nghệ thuật của chúng. - Bước đầu sử dụng ngôn ngữ để đạt được hiệu quả nghệ thuật khi nói, nhất là viết: so sánh, ẩn dụ, nhân hóa, điệp ngữ, hoán dụ,...	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
16	Chí khí anh hùng	- Cảm nhận được vẻ đẹp của mối tình Kim – Kiều và khát vọng hạnh phúc của đôi trai tài gái sắc. - Thấy được nghệ thuật đặc sắc trong việc sử dụng từ ngữ, xây dựng hình ảnh.	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2
17	Lập luận trong văn nghị luận	- Khái niệm về lập luận trong bài văn nghị luận - Các yêu cầu xây dựng lập luận trong văn nghị luận. - Tìm và phân tích các luận điểm, luận cứ và phương pháp lập luận trong một số đoạn văn, bài văn nghị luận. - Nhận diện các thao tác trong đoạn văn, bài văn nghị luận. - Viết đoạn văn nghị luận triển khai một luận điểm cho trước theo các luận cứ, thao tác và phương pháp lập luận phù hợp.	HS xem và soạn trước bài mới, đọc thêm sách Bài tập Ngữ Văn 10 – hk2

• **Chú ý:**

- Đối với những bài ôn tập (học sinh đã học), các em cần đọc kỹ lại SGK, tập ghi chép,... và các bài luyện tập, gợi ý trọng tâm bài học qua đề cương ở trên.

- Đối với những bài chưa học, các em cần khai thác hướng dẫn tự học trong SGK thông qua: Tiểu dẫn, chú thích, câu hỏi hướng dẫn học bài; đề cương hướng dẫn tự học ở trên.
- **Học sinh đọc tham khảo thêm:** sách Bài tập Ngữ Văn 10 - học kì 2
- Sau kỳ nghỉ phòng dịch bệnh, GVBM sẽ có bài kiểm tra việc ôn tập, chuẩn bị bài của học sinh cụ thể.